

ירושלים, ה' אלול תשס"ג
02 ספטמבר 2003

מספרנו: 2354203

אל
תפוצה א' נצ' (1), ב' (3), ג' (1), ד' (1), ו'
לידיעה/פעולה: פקידי שומה, רכזי ניכויים, גובים ראשיים, עובדי ניכויים, נותני
אישורים

הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 17/2003 - ניכויים

הנדון: בחירות לרשויות המקומיות באוקטובר 2003

1. מבוא

ביום 28.10.2003 (ב' בחשוון התשס"ד), יתקיימו הבחירות לראשי הרשויות המקומיות ולחברי מועצות הרשויות המקומיות. בחירות חוזרות, באם יידרשו, יתקיימו ביום 11.11.2003 (ט"ז בחשוון התשס"ד).

לקראת הבחירות ובמהלכן, מבצעים המועמדים, סיעות האם, הסיעות, הרשימות, משרד הפנים והרשויות המקומיות, תשלומים שונים עליהם חלה חובת ניכוי מס במקור או חובת תשלום מקדמה בשל הוצאה עודפת.

בחוק מיסוי תשלומים בתקופת הבחירות, התשנ"ו – 1996 (להלן – החוק), ובתקנות מיסוי תשלומים ביום הבחירות, התשנ"ו – 1996 שהוצאו מכוחו, נקבעו הוראות מיוחדות למיסוי תשלומים בתקופת הבחירות (להלן – הוראות הדין המיוחד).

הוראת ביצוע זו כוללת הנחיות הן לגבי תשלומים שחלות עליהם הוראות הדין המיוחד וכן לגבי תשלומים אחרים המשולמים בגין בחירות.

הוראות החוק אינן חלות על תשלומים שנעשו במהלך עסקו, משלח ידו או עבודתו של המקבל.

2. החידושים שבחוק
לאחרונה תוקן החוק והוחל גם על בחירות למועצות אזוריות, לראש מועצה אזורית או לוועד מקומי, וכן על תשלומים למי שמועסק כמזכיר ועדת קלפי ביום הבחירות ע"י משלם שהוא רשות הממונה על פי דין על ביצוע הבחירות, גם אם אינו מועסק בתקופת הבחירות בלבד.

החוק פורסם בספר החוקים 1902 ביום 6.8.2003 ותחולתו מיום פרסומו.

3. הודעות לסיעות, לרשימות ולמועמדים
החוזר יימסר ע"י פקידי הבחירות לנציגי הרשימות בעת הרשמתן.

4. פתיחת תיקי ניכויים
כל מי שמעסיק עובדים או מבצע תשלומים עליהם חלה חובת ניכוי מס במקור על פי החוק כאמור לעיל, יפתח תיק ניכויים במשרד השומה באזור מגוריו או באזור בו מתנהל מטה הבחירות.

מי שיש לו תיק ניכויים פעיל – ישתמש בתיק הקיים, ואין צורך לפתוח תיק נוסף.

5. מיסוי תשלומים בתקופת בחירות עפ"י הוראות הדין המיוחד

א. הגדרת "תקופת בחירות"
המונח "תקופת בחירות" הוגדר כדלקמן:

תקופה של 30 ימים המסתיימת 3 ימים לאחר היום שבו נערכות הבחירות למועצה של הרשות המקומית ולראש הרשות המקומית, בעת הבחירות הכלליות.

דהיינו: מ- 1.10.2003 עד 31.10.2003 לבחירות
מ- 15.10.2003 עד 14.11.2003 לבחירות חוזרות

ב. הגדרת התשלומים
הוראות הדין המיוחד חלות אך ורק על תשלומים שנתקיימו לגביהם התנאים הבאים:

1. התשלום הוא בעד עבודה או שירות בשל הבחירות, שנעשו בתקופת הבחירות, בעד הסעת נוסעים או הובלה, או החזר הוצאות בשל הבחירות, אך לא בעד דמי שכירות.

2. המשלם הוא אחד מאלה:

א. סיעת אם, סיעה או רשימה כהגדרתן בחוק הרשויות המקומיות.

ב. רשות הממונה על פי דין על ביצוע הבחירות.

- ג. מועמד לראש רשות מקומית כמשמעותו בחוק הבחירה הישירה.
3. העבודה או השירות נעשו רק "בתקופת בחירות" כמוגדר לעיל.
4. התשלום הכולל למקבל אינו עולה על 6,900 ₪.
5. מקבל התשלום מועסק על ידי המשלם או נותן לו שירות בתקופת הבחירות בלבד, דהיינו אינו נמנה על עובדיו או ספקיו הקבועים של המשלם, ומזכיר ועדת הקלפי המועסק על ידי הרשות הממונה על ביצוע הבחירות על פי דין, גם אם הוא מועסק לא רק בתקופת הבחירות.
- תשלום הינו תמורה בכסף או בשווה כסף בעד עבודה או שרות בשל הבחירות שהוצאו על ידי משלם בתקופת הבחירות, בעד הסעת נוסעים או הובלה ובלבד שלא נעשו במהלך עסקו, משלח ידו או עבודתו של המקבל.
- ג. סוגי תשלומים שכיחים עבור עבודה או שירות המתבצעים ב"תקופת בחירות":
- הפצת תעמולת בחירות לתיבות הדואר, הדבקת מודעות וכרזות בדרכים העירוניות והבינעירוניות.
  - תשלומים לפעילי הרשימות ולנציגיהן בקלפיות ובמרכזים לספירת הקולות לפעילים המועסקים רק ב"תקופת הבחירות", למזכירי קלפי גם אם הם מועסקים ע"י הרשות הממונה על ביצוע הבחירות באופן קבוע.
  - תשלומים לטלפנים/יות.
  - תשלומים לשמירה וסדרנות.
  - תשלום לשליחים עבור חלוקת דברי דואר לתיבות דואר וממוענים אחרים.
  - תשלום לעירייה עבור הדבקת מודעות.
  - הסעות והובלות.
- מודגש כי אין מדובר ברשימה סגורה אלא בדוגמאות בלבד, ורק בתשלומים שאינם נעשים בתחום עסקו, משלח ידו או עבודתו של המקבל.

ד. סוגי תשלומים נפוצים שאינם תשלום ב"תקופת בחירות"
 כאמור תשלום עבור טובין ונכסים אחרים אינו נחשב כתשלום עליו חל הדין המיוחד. להלן סוגי התשלומים הנפוצים במערכת הבחירות שאין לראות בהם "תשלום" לעניין החוק גם אם סכומם המצטבר נמוך מ- 6,900 ₪.

- תשלום לבתי דפוס

- רכישת ציוד או שכירתו לרבות טלפונים, מחשבים, ציוד משרדי.

- שכירות מבנים

גם רשימה זו אינה סגורה וכוללת דוגמאות בלבד.

ה. מהות המס המיוחד ושיעורו
 על תשלום כאמור לעיל יחול מס מיוחד שאיננו מס הכנסה כמשמעותו בפקודה.

שיעור המס המיוחד הוא 25% ממלוא התשלום, בלא זכות לניכוי, קיזוז, פטור או הפחתה כלשהם וזאת גם אם מקבל התשלום פטור ממס הכנסה או נמצא בשיעור מס שולי נמוך יותר.

התשלום עליו מוטל מס מיוחד לא ייחשב כהכנסה על פי הוראות פקודת מס הכנסה, ועל כן קבלת תשלום אינה מחייבת בהגשת דו"ח למס הכנסה.

יודגש כי הוראות הדין המיוחד אינן ניתנות להתניה, דהיינו, המקבל אינו רשאי לדווח על התשלומים כהכנסה רגילה ולשלם בגינם מס הכנסה על פי הפקודה.

עוד נקבע בהוראות הדין המיוחד כי תשלום מיוחד כנ"ל לא ייחשב כהכנסה או כשכר, לצורך חוק מע"מ, חוק ביטוח בריאות ממלכתי, וחוק הביטוח הלאומי – למעט לעניין ביטוח נפגעי עבודה.

ו. דיווח ותשלום המס המיוחד
 1. משלם יגיש לפקיד השומה עד ה- 15 לחודש דין וחשבון על תשלומים שביצע בין ה- 14 לחודש הקודם עד ה- 13 בחודש הדיווח.

2. הדו"ח יוגש על גבי טופס 0102 מיוחד וידני נפרד שיכלול את התשלומים בגין "תקופת בחירות" בלבד. הטופס ימצא במשרדי השומה מאמצע אוקטובר.

3. את התשלום בעד עבודה ב"תקופת בחירות" אין לכלול בדו"ח השנתי 0126, 856 ובטופסי 0106 ו-0857.

המשלמים ידווחו על התשלומים וניכויי המס בטופס 0136 מיוחד שהוכן לעניין זה (מצורף להוראת הביצוע) הדו"ח יהיה ידני או על גבי דיסקט, ויוגש לפקיד השומה בו מתנהל תיק הניכויים של המפלגה או המועמד. משלמים המעוניינים להגיש דו"ח ממוחשב, יכינוהו בהתאם למבנה טופס 136 בתוכנות EXCELL או WORD.

בדו"ח 0136 יפורטו התשלומים ב"תקופת בחירות", פרטיו האישיים של המקבל, סכום התשלום, סכום הניכוי והתקופה בה הועסק המקבל.

הדו"ח על הניכויים (טופס 0136) ידני או על גבי דיסקט יוגש עד ליום 31.3.2004.

4. הוראות הפקודה בדבר שומה, גבייה, ועונשין יחולו על המס המיוחד כאילו היה מס הכנסה.

6. מיסוי "תשלומים אחרים" בשל פעילות ב"תקופת בחירות"
 על פי הוראות הדין המיוחד, תשלום בתקופת בחירות המקיים אחר התנאים בסעיף 5 לעיל, אולם עולה על 6,900 ₪, ייקרא "תשלום אחר" ויחולו עליו הכללים הבאים (יודגש כי מלוא התשלום יחשב כ"תשלום אחר" לא רק הסכום העודף על 6,900 ₪):

- א. הוא ייחשב כהכנסה לצורך פקודת מס הכנסה, לכל דבר ועניין.
- ב. כאשר על "תשלום אחר" חלה ממילא חובת ניכוי מס במקור בהתאם לתקנות אחרות (כגון ניכוי ממשכורת או משכר עבודה, ניכוי מתשלומים בעד שירותים או נכסים, ניכוי משכר סופרים, ניכוי מסוגי שכר מסוימים, ניכוי מדמי שכירות) – מס הכנסה ינוכה לפי התקנות הרגילות האמורות.
- ג. כאשר אין חובת ניכוי מס במקור בגין "תשלום אחר" מכוח תקנות אחרות – המשלם ינכה מהתמורה מס הכנסה בשיעור של 25% מכוח תקנות הדין המיוחד. ניכוי זה הינו על חשבון מס הכנסה ואין הוא מס סופי. לפיכך על המקבל לכלול התשלום בדו"ח על הכנסתו ולהשלים המס המגיע. כמו כן רשאי המקבל לבקש מפקיד השומה אישור על הקטנת הניכוי במקור אם קיימת הצדקה לכך.

7. מיסוי תשלומים עבור בחירות על פי הדין הרגיל
 על תשלומים בגין פעילות בחירות שאינם "תשלומים מיוחדים" ואינם "תשלומים אחרים" כאמור לעיל, יחולו לפי העניין הוראות פקודת מס הכנסה, הצווים והתקנות בהתאם לסוג ההתקשרות עם מקבל התשלום: שכיר, מבצע שירות, משכיר או מוכר נכס. יודגש כי כאשר התשלום אינו חייב בניכוי במקור מכוח הוראות הדין הרגילות – אין חובת ניכוי גורפת, רק בשל העובדה שמדובר בתשלומי בחירות.
8. דיווח ותשלום מס הכנסה להבדיל מהמס המיוחד
 על "תשלומים אחרים" ב"תקופת בחירות" ועל תשלומים בגין פעילות בחירות שלא ב"תקופת בחירות", יחולו כל כללי הדיווח החודשי והשנתי הרגילים. המשלם ידווח עליהם בטופסי 0102, 0106, 0126, 0856, 0857 – לפי העניין, ויעביר את הניכוי במועדים הנקובים בתקנות הניכוי במקור.
9. בחירות מוקדמות למועמדים לראשי רשויות
 הוראות החוק אינן חלות על הבחירות המוקדמות לבחירת מועמדים ברשויות המקומיות.
10. ביקורות
 ביקורות ניכויים ייערכו בתיקי המועמדים שהתמודדו בבחירות ובתיקי המפלגה והרשימות במהלך שנת 2004 עפ"י שיקול דעת פ"ש ומצבת כוח אדם במשרד.
11. גביה
 הגביה תיערך למעקב מיוחד ומידי אחר דו"חות 0102 הכוללים תשלומים בתקופת בחירות.
- יש לגבות את הכסף מיד, כל עוד ניתן לעקל כספים בסיעות ברשויות ו/או במשרד הפנים.
12. אחריות וביצוע
 פקידי השומה, רכזי חוליות הניכויים והגובים הראשיים, אחראים לביצוע הוראות אלה.

ב ב ר כ ה

נציבות מס הכנסה ומיסוי מקרקעין

